

Nyheter

Marcos Amano, daglig leder for Stiftelsen Robin Hood Huset, forteller at det ble oppdaget tilfeller av hvitvasking blant de nordafrikanske ungdommene. Alle foto: Otto von Münchow

Unge

nordafrikanere borte fra Bergen

Før den åpne russcenen i Nygårdsparken ble stengt i fjor sommer, fantes det et mer eller mindre etablert miljø av unge og mindreårige nordafrikanere som solgte stoff i parken. Nå er miljøet oppløst, og mange av ungdommene er sporløst forsvunne.

Av: Otto von Münchow - 09.07.2015

Frem til august i fjor hadde Bergen en stor utfordring med å håndtere asylsøkere fra blant annet Marokko, Algerie og Libya som oppholdt seg i Nygårdsparken. Til enhver tid ble det anslått at mellom 5 til 15 unge selgere som hevdet å være mindreårige, befant seg i parken. Etter at øvre del av Nygårdsparken ble stengt for allmenn ferdsel, forsvant nordafrikanerne fra bybildet.

– Det kriminelle nettverket mistet inntektsgrunnlaget. I dag observerer vi omtrent ingen fra denne gruppen. Vi vet ikke hvor de kan ha reist, men sannsynligvis til andre byer i Europa. Det er ikke usannsynlig at flere av disse er ofre for menneskehandel.

Det uttalte Joachim Bjerkvik fra Utekontakten i Bergen til Bergens Tidende tidligere i år. Ulike kilder forteller til Rus og Samfunn at nordafrikanerne var veldig sky og holdt seg for seg selv. De fortalte lite om seg selv og eventuelt hvem som stod bak dem.

Stort hjelpebehov

Selv om de nordafrikanske ungdommene – hovedsakelig gutter og unge menn – var lite meddelsom overfor dem som jobber inn mot russcenene og de kriminelle miljøene, som for eksempel Utekontakten og politiet, synes det klart at dette var en gruppe som var svært traumatisert.

Behovet for helsehjelp blant disse ungdommene var stort, og flere hadde problemer med selvskading og rus. De som var i kontakt med feltarbeidere, fortalte at de hadde reist gjennom Europa i lengre tid.

Det er grunn til å tro at svært få av dem har fått tilstrekkelig hjelp. Flere som har forsøkt å nå frem til nordafrikanerne og som Rus & Samfunn har vært i kontakt med, mener at en del av spesielt de mindreårige kan ha vært offer for menneskehandel. Men det er i seg selv vanskelig å få et entydig bilde av da mange av ofrene for menneskehandel ikke vil identifisere seg.

Etter at politiet registrerte en oppblomstring av straffesaker i 2013, innledet det et tettere samarbeid med UDI, Utekontakten og barnevernet. Enkelte av de nordafrikanske ungdommene ble returnert, mens andre fikk rask behandlet søknaden om asyl gjennom det nyopprettede hurtigsporet til UDI. Flere fikk også bistand fra blant annet barnevernet og Utekontakten. Det ble utført røntgentester av håndledd som indikerte at svært mange trolig løy om alderen.

Tone Loftesnes Kornli, leder for ungdomsseksjonen ved Bergen sentrum politistasjon, bekrefter at de nordafrikanske, kriminelle ungdommene forsvant etter at Nygårdsparken ble stengt.

Gått under jorden

– Dette var en liten gruppe, men en gruppe som begikk mange kriminelle handlinger, både drapsforsøk, tyverier og besittelse av narkotika, forteller Tone

Loftesnes Kornli, som er leder for ungdomsseksjonen ved Bergen sentrum politistasjon. Seksjonen har ansvar for straffesaker for ungdom under 18 år.

– Vi fant at mange var kommet til et mottak, men før de var ferdig registrert, forsvant de og endte opp i Bergen. Selv om de oppga at de var ned til 14 år, viste røntgentestene at de var fra 19 år og oppover. Vi oppdaget at de hadde vært i flere land før de kom til Norge.

Kornli sier til Rus & Samfunn at politiet undersøkte om det var saker med menneskehandel, men undersøkelsene førte ikke frem. Hun understreker at dette er en gruppe som har stort behov for hjelp, men også vanskelig å hjelpe.

– Vi er selvfølgelig positive til at vi har klart å få bort dette miljøet. Godt tverrfaglig samarbeid og stenging av parken har vært en viktig årsak til dette. Vi håper at dette vil gi et signal: Det er greit å oppholde seg her, men ikke for å begå straffbare handlinger, understreker Tone Loftesnes Kornli og legger til at politiet hele tiden følger med på miljøet.

Nå er de nordafrikanske ungdommene sannsynligvis forflyttet til andre steder i Europa igjen, selv om noen formodentlig fortsatt er igjen i Bergen. Andre kilder ved politiet som jobber på gateplan, forteller at de nordafrikanerne som er igjen, har skiftet fremgangsmåte.

Nå skjer det meste ved telefonsalg. De kan ikke lenger operere på gaten. De samme kildene bekrefter at det er færre selgere sammenliknet med før Nygårdsparken ble stengt. I følge disse kildene, har de som fortsatt er igjen, vært her over tid, selv om enn ikke er veletablerte. De har kanskje blitt fordi de har fått seg en kjæreste.

– Det var mye voldsbruk i denne gjengen. De løp når vi kom, og vi fikk aldri kontakt med dem, sier en av kildene i politiet til Rus & Samfunn.

Hvitvasking

En av dem som av og til hadde kontakt med de nordafrikanske ungdommene, er Marcos Amano, daglig leder for Stiftelsen Robin Hood Huset. Robin Hood Huset er et tilbud for økonomisk vanskeligstilte, en møteplass, et ressurscenter og et sted å få mat og drikke, og noen ganger stakk nordafrikanerne innom.

– Ja, vi hadde litt besøk av denne gruppen av nordafrikanske gutter, kanskje opp i 20-25 års alderen. Det var mest blaff nå og da. Vi så tilfeller av at de nordafrikanske ungdommene søkte kontakt med spanske arbeidssøkende migranter som er hyppig på besøk her, forteller Amano til Rus & Samfunn.

Han forklarer sammenhengen. De spanske immigrantene var mye enslige menn i 30 til 40 års alderen, med det som Amano karakteriserer som en ekstrem økonomisk og sosial situasjon. Nordafrikanerne på sin side hadde behov for å få penger ut av landet og tok kontakt med spanjolene. De ble spurt om å ta med penger til Spania og overføre store beløp til hjemlandet derfra.

– Vi slet med å komme i kontakt med de nordafrikanske guttene. Så forsvant de etter at parken ble stengt, men har siden kommet og gått mer eller mindre tilfeldig, sier Marcos Amano.

Han forteller videre at han jobbet med å få kontakt, men det var vanskelig å etablere et tillitsforhold. De gangene han oppnådde kontakt, snakket ungdommene mest om sin emigrasjonshistorie og den sosiale situasjonen de lever i. Det har også vært enkelte mindreårige nordafrikanere innom Robin Hood Huset som har bedt om hjelp for å få kontakt med innvandringsmyndighetene.

Den gjengse historien

– Mange kom inn i Europa som illegale innvandrere og slo seg ned i Italia eller Spania, men de trakk nordover etter at det ble vanskelig å livnære seg der.

Marcos Amano sier at han kanskje har snakket med ti stykker fra Marokko, og også et par fra Algerie og Libya. De deler stort sett samme historien. De har kommet seg til Europa under en trailer eller på annet illegalt vis, deretter tatt seg nordover til Bergen etter at det ble vanskelig å livnære seg i Sør-Europa. I Bergen har de oppdaget at det er enda vanskeligere enn i Spania før krisen. Likevel velger de å holde ut, gjerne med en feilaktig forestilling om at Norge gjennomfører amnestirunder, slik som Spania gjorde før. For flere ble småkriminalitet eller salg av narkotika en måte å livnære seg på.

– Når du ser velkledd, unge menn uten jobb og bolig, skjønner du at pengene kommer fra et annet sted, for eksempel prostitusjon eller omsetning av narkotika, sier Amano til Rus & Samfunn og legger til at enkelte ganger ser de at situasjonen blir så uholdbar at de ønsker retur.

– Rett etter at parken stengte hadde vi enkelte gutter innom her. En av dem fortalte at moren lå for døden i Marokko.

Ungdommen begynte å fortelle sin historie. Han hadde vært i Europa i 13 år. Siden han kom til Spania som 12-åring, hadde han livnært seg på gaten. Han hadde aldri vært hjemme. Når han ville ringe hjem, stjal han mobiltelefoner og brukte dem til de ble stengt.

– Da han kom her, lurte han på om han kunne ringe hjem. Vi ordnet det, og han fikk tatt avskjed med moren. Det var tøft, beretter Marcos Amano.

Schengen

– Han kom tilbake dagen etter, og jeg spurte ham hvorfor han hadde dradd hjemmefra som 12-åring. Han trodde ikke det var noen fremtid i Marokko. Hans drøm var å få opphold i Europa og hente familien opp. Men hvor sannsynlig var det?

Marokkaneren fortalte at han ikke trodde at sjansen var særlig stor, men han hadde i hvert fall ikke sjanse til å få familien til Europa om han dro hjem igjen. Han mente at det var bedre å dø på gaten enn å dra hjem igjen. Amano har ikke sett ham siden.

For Marcos Amano ligger noe av problemet i Norges deltakelse Schengen-samarbeidet. Illegal innvandring og menneskehandel blir mye enklere uten grensekontroll. Han peker på at dette ikke bare handler om kriminalitets- og samfunnsbeskyttelse, men også om beskyttelse av individet.

– For papirløse nordafrikanerne eller andre i samme situasjon er det slik at ingen savner deg hvis du forsvinner. I et menneskehandelsperspektiv er Schengens åpne grenser et stort problem, påpeker Marcos Amano.

Sider

- [Forside](#)
- [Kontakt oss](#)
- [Lenker](#)
- [Annonser](#)
- [Cookies/Informasjonskapsler](#)

Kategorier

- [Nyheter](#)
- [Fag og debatt](#)
- [Tema](#)
- [Kultur](#)
- [Kalender](#)

Litt om oss:

RUS & SAMFUNN er det ledende norske fagtidsskriftet for aktører og engasjerte på rusfeltet.

Medlem av:

[Fagpressen](#)

[Norsk Tidsskriftforening](#)

Utgiver:

[Universitetsforlaget](#)

Utgis med støtte fra

[Helsedirektoratet.](#)

Signerte artikler står for forfatternes egen regning og ansvar.

Kontakt oss:

RUS & SAMFUNN
Universitetsforlaget
Postboks 508 Sentrum
0105 OSLO

Redaktør : [Astrid Renland](#)